

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. marts 2025
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Mathilde Stampe
Plougsgaard
Sagsnr.: 2025-01565
Dok.: 3652298

**Besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende
forslag til folketingsbeslutning om at sikre beslutningsgrundlag til
modernisering af regler om danskernes støtte til velgørende
organisationer (B 49)**

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om at sikre beslutningsgrundlag til modernisering af regler om danskernes støtte til velgørende organisationer (B 49), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. februar 2025.

Peter Hummelgaard

/

Morten Schaumburg-Müller

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om at sikre beslutningsgrundlag til modernisering af regler om danskernes støtte til velgørende organisationer (B 49):

”Vil ministeren redegøre for, om muligheden for at hverve faste støtter har ført til mere kriminalitet og svindel i Norge og Sverige, som har denne mulighed? Ministeren bedes indhente bidrag fra begge lande for at belyse, om kriminalitet og svindel har været en konsekvens af lovgivningen?”

Svar:

Justitsministeriet besvarede den 5. marts 2025 spørgsmål nr. 1 af 3. februar 2025 fra Folketingets Retsudvalg. Det fremgik af besvarelsen, at Justitsministeriet i lyset af spørgsmålet ville foretage en høring af de relevante myndigheder i Norge og Sverige vedrørende retsstillingen på indsamlingsområdet i disse lande.

Som opfølgning herpå har Justitsministeriet – via Udenrigsministeriet – foranlediget en landehøring. De modtagne oplysninger fra myndighederne i Norge og Sverige fremgår af henholdsvis tabel 1 og 2 nedenfor.

Tabel 1. Norsk besvarelse af høring vedrørende indsamlingsområdet. Norges Kultur- og Ligestillingsdepartement har besvaret spørgsmål 1-4, mens Norges Justits- og Beredskabsdepartement har besvaret spørgsmål 5.

	Høringssvar
1. Hvordan er indsamlingsområdet reguleret i national lovgivning, og hvem fører kontrol med området?	Der findes ingen lovbestemmelser i Norge, som direkte regulerer, hvordan en pengeindsamling skal foregå. Stiftelsen Indsamlingskontrollen i Norge blev etableret i 1991 med det formål at sikre, at offentlighedens interesse i indsamlinger til almenyttige og velgørende formål bliver organiseret og implementeret på en forsvarlig måde, og at midlerne der indsamles forvaltes forsvarligt. I 2009 blev der vedtaget en national lovregulering, men denne lov blev ophævet i 2015, jf. Prop. 104 L (2014-2015). I dag foretages kontrollen hovedsageligt af stiftelsen Indsamlingskontrollen. Samtidig findes der anden national regulering, som opstiller nogle begrænsninger for pengeindsamlinger. Blandt andet indeholder markedsføringslovens (m.fl.) kapitel 3 bestemmelser knyttet til særlige former for markedsføring, herunder af frivillige organisationer. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med disse regler ud fra hensyn til forbrugerne. Anden relevant lovgivning er: • Lov nr. 23 af 1. juni 2018 om tiltag mod hvidvaskning og terrorfinansiering (hvidvaskningsloven) • Lov nr. 29 af 28. maj 2004 om register over oplysninger om valutaveksling og overførelse af betalingsmidler ind og ud af Norge (valutaregisterloven)

2. Hvilke krav stilles der til indsamlinger, herunder f.eks. et krav om tilladelse til at foretage indsamlinger, og gælder der særlige regler for hus- og gadeindsamlinger?	Stiftelsen Indsamlingskontrollen har i samarbejde med Fundraising Norge lavet et sæt af etiske retningslinjer for indsamling i Norge med uddybende eksempler. Fundraisingbranchen har i tillæg hertil udarbejdet en adfærdsnorm, som medlemmerne er pålagt at følge. Regelværket fra blandt andet personoplysningsloven og markedsføringsloven er inkluderet i denne norm. Der kræves ingen særskilte tilladelser fra offentlige myndigheder for at foretage indsamlinger. Markedsføringsloven giver nogle begrænsninger, blandt andet for uanmodet dørsalg m.v. for erhvervsaktivitet, men her er der gjort undtagelser for frivillige organisationer. Det kan også nævnes, at kommunerne kan udstede bestemmelser om forbud eller opsætte nærmere vilkår for tiggeri på offentlige steder eller fra hus til hus i kommunens politivedtægter. Det kan fastsættes, at den, som vil tigge, må melde sig til politiet på forhånd, jf. Normalpolitivedtægt for kommunerne – uddrag fra Politidirektoratets rundskriv 2018/002 af 13. februar 2018.
3. Gælder der et krav om tilladelse til at foretage hus- og gadeindsamlinger, og gælder der særlige regler for hus- og gadeindsamlinger i forhold til andre typer af indsamlinger?	Se svar på spørgsmål 2. Generelt bemærkes det, at hus- og gadeindsamlinger ikke længere er den mest udbredte metode for pengeindsamlinger. Adfærdsnormen fra fundraisingbranchen lægger blandt andet mere vægt på henvendelser pr. telefon og digitale henvendelser, som er mere udbredt.

4. Er det muligt at yde både enkeltstående bidrag og fast/løbende støtte – f.eks. månedlige bidrag – i forbindelse med indsamling, herunder hus- og gadeindsamlinger?	Det står organisationer, som driver pengeindsamlinger, frit for at vælge, hvordan bidragene kan gives, enten som enkeltstående bidrag eller faste/løbende beløb. Indsamlingskontrollen bidrager til at give tryghed for, at indsamlingsvirksomhed drives forsvarligt, og at pengene går til det formål, som er opgivet. Fundraisingbranchen er selvregulerende, og mange organisationer har forpligtet sig til at følge de etiske retningslinjer og adfærdsnormer for pengeindsamlinger.
5. Hvad er erfaringerne med risiko for misbrug af indsamlingsmidler til ulovlige formål, f.eks. terrorfinansiering? Og hvordan tilsigter lovgivningen at minimere risikoen?	Vedrørende spørgsmål 5 foretog Justitsdepartementet for nogle år siden en indledende udredning om en eventuel registreringspligt for indsamlinger i Justitsdepartementets eget regelværk, netop med udgangspunkt i risikoen for kriminalitet (og særligt terrorfinansiering og FATF's anbefaling 8). Det viste sig dog så kompliceret at skulle få ting gjort udenfor regelværket vedr. enhedsregisteret, at det ikke blev forfulgt yderligere. Der findes en offentlig omtalt sag om mistanke om indsamlinger til terrorformål, den såkaldte "Al Furqan-sag", som fandt sted tilbage i 2013. Generelt erfares der en vis risiko for, at indsamlinger kan bruges til kriminelle formål, men det er hovedsageligt ifm. svindel/underslæb. Vurderingerne er, at de risikoreducerende tiltag findes i regelværket, der kræver revision etc. til større foreninger, stiftelser etc., og frivillige tiltag som indsamlingskontrol. Når det gælder Norges efterlevelse af FATF's anbefaling 8, så kan man læse mere herom fra side 12 i følgende rapport: NORWAY: 3rd ENHANCED FOLLOW-UP REPORT & TECHNICAL COMPLIANCE RE-RATING

Tabel 2. Svensk Justitsministeriums besvarelse af høring vedrørende indsamlingsområdet.

Spørgsmål	Svar
1. Hvordan er indsamlingsområdet reguleret i national lovgivning, og hvem fører kontrol med området?	Sverige har ingen specifik lovgivning på indsamlingsområdet. Der er derfor ingen regler i Sverige, der specificerer, hvordan indsamlingen skal foregå eller noget krav om tilladelse til at indsamle penge.
2. Hvilke krav stilles der til indsamlinger, herunder f.eks. et krav om tilladelse til at foretage indsamlinger, og gælder der særlige regler for hus- og gadeindsamlinger?	I det omfang indsamlingen finder sted på offentlige steder som gader og pladser, kan bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen finde anvendelse. Der er ikke noget nationalt forbud mod at samle penge ind på offentlige steder, men ifølge ordensbekendtgørelsen har kommunerne mulighed for at udstede lokale forskrifter for at opretholde den offentlige orden på offentlige steder. I nogle kommuner er denne mulighed blevet brugt til at indføre bestemmelser, der forbyder indsamling af penge (tiggeri) eller kræver en tilladelse fra kommunen til en sådan indsamling på et bestemt sted.
3. Gælder der et krav om tilladelse til at foretage hus- og gadeindsamlinger, og gælder der særlige regler for hus- og gadeindsamlinger i forhold til andre typer af indsamlinger?	Hvis der også er tale om afholdelse af f.eks. religiøse møder eller forskellige arrangementer rettet mod offentligheden på et offentligt sted, kan bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen om offentlige forsamlinger og offentlige arrangementer også være relevante. I sådanne tilfælde kræves der normalt tilladelse fra politimyndigheden. Der kan også kræves tilladelse fra politiet, hvis nogen ønsker at bruge det offentlige rum, f.eks. til at stille et bord eller skilte op. Endelig skal det nævnes, at den svenske regering i september 2024 nedsatte en udredning, der blandt andet skal komme med et lovforslag om at forbyde tiggeri på nationalt plan. Udredningen skal afrapportere sit arbejde senest den 26. juni 2025.

4. Er det muligt at yde både enkeltstående bidrag og fast/løbende støtte – f.eks. månedlige bidrag – i forbindelse med indsamling, herunder hus- og gadeindsamlinger?	Ja.
5. Hvad er erfaringerne med risiko for misbrug af indsamlingsmidler til ulovlige formål, f.eks. terrorfinansiering? Og hvordan tilsigter lovgivningen at minimere risikoen?	Idet der ikke er en bestemt lovgivning på området, findes der derfor heller ingen håndhævelse.